LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2023/891

(2023. gada 28. aprīlis)

par ierobežojošiem pasākumiem sakarā ar darbībām, kas destabilizē Moldovas Republiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 29. pantu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2022. gada 23. jūnijā Moldovas Republikai piešķīra kandidātvalsts statusu.

(2) Eiropadome savos 2023. gada 23. marta secinājumos apņēmās turpināt sniegt visu attiecīgo atbalstu Moldovas Republikai, tostarp ar mērķi stiprināt valsts noturību, drošību, stabilitāti, ekonomiku un energoapgādi, saskaroties ar ārēju aktoru veiktām destabilizējošām darbībām.

(3) Moldovas Republikas pašreizējā vadība ir panākusi ievērojamu progresu demokrātijas un tiesiskuma stiprināšanā, kā arī korupcijas apkarošanā un ir pielikusi ievērojamas pūles, lai īstenotu pasākumus, kas noteikti Eiropas Komisijas atzinumā par tās pieteikumu dalībai Savienībā.

(4) Turpinot īstenot tās ambiciozo reformu programmu, Moldovas Republikas valdība arī risina vairākas krīzes un arvien vairāk saskaras ar tiešiem savas stabilitātes apdraudējumiem gan no iekšējām grupām ar savtīgām interesēm, gan no Krievijas, kuri nereti konsolidējas ar mērķi novirzīt valsti no reformu ceļa.

(5) Savienība joprojām ir gatava izmantot visus tās rīcībā esošos politikas instrumentus, lai palīdzētu efektīvi izkļūt no pašreizējās krīzes un reaģētu uz destabilizējošām darbībām, kas rada nopietnus draudus demokrātijai un tiesiskumam Moldovas Republikā, tostarp arī stiprinot tehniskās palīdzības un spēju veidošanas programmu īstenošanu, lai uzlabotu Moldovas Republikas spēju autonomi novērst un apkarot šādas darbības, izmantojot tiesu iestāžu un policijas sadarbību ar dalībvalstīm.

(6) Šādu destabilizējošu darbību nepieredzēti lielā intensitāte prasa tūlītēju reakciju, ņemot vērā arī to, cik svarīga ir stabila Moldovas Republika – ES kandidātvalsts, kas robežojas ar Savienību un Ukrainu.

(7) Apdraudējumu demokrātijai un tiesiskumam, kā arī Moldovas Republikas stabilitātei un drošībai rada personas, kas kavē vai grauj vēlēšanu rīkošanu vai mēģina gāzt konstitucionālo kārtību, tostarp ar vardarbības aktiem, Moldovs Republikā. Centieni destabilizēt Moldovas Republiku jo īpaši pastiprinājās, kopš sākās Krievijas agresijas karš pret Ukrainu.

(8) Apdraudējumu stabilitātei, demokrātijai un tiesiskumam rada arī personas, kas iesaistās smagu finanšu pārkāpumu izdarīšanā publisko finanšu jomā un kapitāla neatļautā eksportēšanā, ciktāl tās varētu pārņemt kontroli pār valsts iestāžu darbību vai būtiski ietekmēt to darbību. Šādas darbības var apdraudēt arī konstitucionālo kārtību.

(9) Centieni destabilizēt Moldovas Republiku apdraud Savienības ārējo robežu stabilitāti un drošību.

(10) Moldovas Republika ir lūgusi Savienības atbalstu pret darbībām, kas draud destabilizēt valsti, pieņemot ierobežojošus pasākumus.

(11) Pašreizējos apstākļos būtu jānosaka ceļošanas ierobežojumi un aktīvu iesaldēšanas pasākumi pret personām, kuras ir atbildīgas par tādām darbībām vai politiku vai kuras atbalsta vai īsteno tādas darbības vai politiku, kas grauj vai apdraud Moldovas Republikas suverenitāti un neatkarību un demokrātiju, tiesiskumu, stabilitāti vai drošību Moldovas Republikā, un ar tām saistītām personām, vienībām vai struktūrām.

(12) Lai īstenotu konkrētus pasākumus, ir vajadzīga turpmāka Savienības rīcība,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai liegtu savā teritorijā ieceļot vai to šķērsot tranzītā:

a) fiziskām personām, kuras ir atbildīgas par tādām darbībām vai politiku vai kuras atbalsta vai īsteno tādas darbības vai politiku, kas grauj vai apdraud Moldovas Republikas suverenitāti un neatkarību vai demokrātiju, tiesiskumu, stabilitāti vai drošību Moldovas Republikā, ar kādu no šādām darbībām:

   i) demokrātisku politisko procesu kavēšana vai graušana, tostarp, kavējot vai nopietni graujot vēlēšanu rīkošanu vai mēģinot destabilizēt vai gāzt konstitucionālo kārtību;

   ii) vardarbīgu demonstrāciju vai citu vardarbības aktu plānošana, vadīšana, iesaistīšanās tajos, tieši vai netieši, to atbalstīšana vai cita veida veicināšana; vai

   iii) smagu finanšu pārkāpumu izdarīšana publisko finanšu jomā un kapitāla neatļauta eksportēšana;

b) fiziskām personām, kas ir saistītas ar personām, kuras iekļautas sarakstā saskaņā ar a) apakšpunktu;

kā uzskaitīts pielikumā.

2. Šā panta 1. punkts neuzliek dalībvalstij pienākumu liegt saviem valstspiederīgajiem ieceļot tās teritorijā.

3. Šā panta 1. punkts neskar gadījumus, kad dalībvalstij ir saistošs kāds starptautisko tiesību pienākums, proti:

a) kā starptautiskas starpvaldību organizācijas uzņēmējvalstij;

b) kā uzņēmējvalstij, kurā tiek rīkota starptautiska konference, ko sasauc Apvienoto Nāciju Organizācija vai kas notiek tās aizbildnībā;

c) saskaņā ar daudzpusēju nolīgumu, kas piešķir privilēģijas un imunitāti; vai

d) saskaņā ar 1929. gada Samierināšanās līgumu (Laterāna pakts), ko noslēdzis Svētais Krēsls (Vatikāna Pilsētvalsts) un Itālija.

4. Šā panta 3. punktu piemēro arī gadījumos, kad dalībvalsts ir Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) uzņēmējvalsts.

5. Padomi pienācīgi informē par visiem gadījumiem, kad dalībvalsts piešķir atbrīvojumu, ievērojot 3. vai 4. punktu.

6. Dalībvalstis var piešķirt atbrīvojumus no 1. punktā paredzētajiem pasākumiem, ja ceļošana ir attaisnojama steidzamu humānu iemeslu dēļ vai tāpēc, lai apmeklētu starpvaldību sanāksmes un sanāksmes, ko atbalsta vai uzņem Savienība vai ko uzņem dalībvalsts, kura ir EDSO prezidējošā valsts, ja tajās noris politiskais dialogs, kas tieši sekmē ierobežojošo pasākumu politiskos mērķus, tostarp atbalstu Moldovas Republikas tiesiskumam, demokrātijai, stabilitātei un drošībai.

7. Dalībvalstis var arī piešķirt atbrīvojumus no pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar 1. punktu, ja ieceļošana vai teritorijas šķērsošana tranzītā ir nepieciešama tiesvedības nolūkā.

8. Dalībvalsts, kas vēlas piešķirt 6. vai 7. punktā minētos atbrīvojumus, par to rakstiski paziņo Padomei. Atbrīvojumu uzskata par piešķirtu, ja divās darbdienās no brīža, kad saņemts paziņojums par ierosināto atbrīvojumu, viena vai vairākas dalībvalstis pret to rakstiski neiebilst. Ja viena vai vairākas dalībvalstis iebilst, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt piešķirt ierosināto atbrīvojumu.

9. Ja, ievērojot 3., 4., 6., 7. un 8. punktu, dalībvalsts atļauj pielikumā uzskaitītajām personām ieceļot savā teritorijā vai to šķērsot tranzītā, atļauja attiecas tikai uz to nolūku, kādam tā ir piešķirta, un tikai uz attiecīgo personu.

2. pants

1. Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir šādu personu īpašumā vai valdījumā, turējumā vai kontrolē:

a) fiziskas personas, vienības vai struktūras, kuras ir atbildīgas par tādām darbībām vai politiku vai kuras atbalsta vai īsteno tādas darbības vai politiku, kas grauj vai apdraud Moldovas Republikas suverenitāti un neatkarību vai demokrātiju, tiesiskumu, stabilitāti vai drošību Moldovas Republikā, ar kādu no šādām darbībām:

   i) demokrātisku politisko procesu kavēšana vai graušana, tostarp, kavējot vai nopietni graujot vēlēšanu rīkošanu vai mēģinot destabilizēt vai gāzt konstitucionālo kārtību;

   ii) vardarbīgu demonstrāciju vai citu vardarbības aktu plānošana, vadīšana, iesaistīšanās tajos, tieši vai netieši, to atbalstīšana vai cita veida veicināšana; vai

   iii) smagu finanšu pārkāpumu izdarīšana publisko finanšu jomā un kapitāla neatļauta eksportēšana;

b) fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kas ir saistītas ar personām, kuras iekļautas sarakstā saskaņā ar a) apakšpunktu;

   kā uzskaitīts pielikumā.

2. Netiek tieši vai netieši darīti pieejami līdzekļi vai saimnieciskie resursi pielikumā uzskaitītajām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām vai to labā.

3. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, dalībvalstu kompetentās iestādes var atļaut atbrīvot konkrētus iesaldētos līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai darīt pieejamus konkrētus līdzekļus vai saimnieciskos resursus saskaņā ar tādiem nosacījumiem, kādus tās uzskata par atbilstošiem, pēc tam, kad tās ir konstatējušas, ka attiecīgie līdzekļi vai saimnieciskie resursi ir:

a) vajadzīgi, lai nodrošinātu pielikumā uzskaitīto personu un to apgādājamo ģimenes locekļu pamatvajadzības, tostarp maksājumus par pārtiku, īri vai hipotekāro aizdevumu, medikamentiem un ārstēšanu, nodokļiem, apdrošināšanas prēmijām un komunālajiem pakalpojumiem;

b) paredzēti vienīgi pamatotu honorāru un izdevumu, kas saistīti ar juridisku pakalpojumu sniegšanu, atlīdzināšanai;

c) paredzēti vienīgi komisijas maksai vai apkalpošanas maksai par iesaldēto līdzekļu vai saimniecisko resursu parasto turēšanu vai pārvaldību;

d) nepieciešami ārkārtas izdevumu segšanai, ar noteikumu, ka kompetentā iestāde pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Komisijai vismaz divas nedēļas pirms atļaujas piešķiršanas ir paziņojusi pamatojumu, kāpēc tā uzskata, ka būtu jāpiešķir īpaša atļauja; vai

e) paredzēti tam, lai veiktu maksājumus tādas diplomātiskās misijas vai konsulārās pārstāvniecības vai starptautiskas organizācijas kontā, kurai ir starptautiskajās tiesībās noteikta imunitāte, vai lai veiktu maksājumus no šāda konta, ciktāl šādi maksājumi ir paredzēti izmantošanai diplomātiskās misijas vai konsulārās pārstāvniecības vai starptautiskās organizācijas oficiālajiem mērķiem.

Attiecīgā dalībvalsts informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par visām atļaujām, ko tā piešķīrusi saskaņā ar šo punktu.

4. Atkāpjoties no 1. punkta, dalībvalstu kompetentās iestādes var atļaut atbrīvot konkrētus iesaldētos līdzekļus vai saimnieciskos resursus, ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) uz līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem attiecas šķīrējtiesas nolēmums, kas ir pieņemts pirms dienas, kad 1. punktā minētā persona, vienība vai struktūra tika iekļauta pielikumā, vai pirms vai pēc minētās dienas Savienībā taisīts tiesas vai administratīvs nolēmums, vai attiecīgajā dalībvalstī pirms vai pēc minētās dienas izpildāms tiesas nolēmums;

b) līdzekļus vai saimnieciskos resursus izmantos vienīgi tam, lai apmierinātu prasījumus, kas izriet no šāda nolēmuma vai kas ar šādu nolēmumu atzīti par spēkā esošiem, ievērojot ierobežojumus, kuri noteikti piemērojamajos normatīvajos aktos, kuri reglamentē tādu personu tiesības, kam ir šādi prasījumi;

c) nolēmums nav pieņemts pielikumā uzskaitītas fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras labā; un

d) nolēmuma atzīšana nav pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai.

Attiecīgā dalībvalsts informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par visām atļaujām, ko tā piešķīrusi saskaņā ar šo punktu, divu nedēļu laikā pēc atļaujas piešķiršanas.

5. Šā panta 1. punkts neliedz sarakstā iekļautai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai veikt maksājumus, kuri veicami saskaņā ar līgumu, kas noslēgts pirms dienas, kad šāda fiziska vai juridiska persona, vienība vai struktūra tika iekļauta pielikumā, ar noteikumu, ka attiecīgā dalībvalsts ir konstatējusi, ka maksājumu tieši vai netieši nesaņem 1. punktā minēta fiziskā vai juridiskā persona, vienība vai struktūra.

6. Šā panta 2. punktu nepiemēro iesaldēto kontu papildināšanai ar:

a) procentiem vai citiem ienākumiem no minētajiem kontiem;

b) maksājumiem, kuri veicami saskaņā ar līgumiem vai vienošanām, kas noslēgti, vai saistībām, kas radušās pirms dienas, kad minētajiem kontiem sāka piemērot 1. un 2. punktā paredzētos pasākumus; vai

c) maksājumiem, kuri paredzēti tiesas, administratīvos vai šķīrējtiesas nolēmumos, kas pieņemti Savienībā vai kas izpildāmi attiecīgajā dalībvalstī,

ar noteikumu, ka visiem šādiem procentiem, citiem ienākumiem un maksājumiem turpina piemērot 1. punktā paredzētos pasākumus.

7. Šā panta 2. punktā noteikto aizliegumu nepiemēro organizācijām un aģentūrām, kurām Savienība ir veikusi pīlāru novērtējumu un ar kurām Savienība ir parakstījusi finanšu partnerības pamatnolīgumu, uz kā pamata organizācijas un aģentūras darbojas kā Savienības humanitārie partneri, ar noteikumu, ka 2. punktā minēto līdzekļu vai saimniecisko resursu nodrošināšana ir vajadzīga vienīgi humanitāriem nolūkiem Moldovas Republikā.

8. Gadījumos, uz kuriem neattiecas 7. punkts, un atkāpjoties no 1. un 2. punkta, dalībvalsts kompetentās iestādes saskaņā ar tādiem vispārīgiem vai īpašiem nosacījumiem, kādus tās uzskata par atbilstošiem, var piešķirt īpašas vai vispārīgas atļaujas atbrīvot konkrētus iesaldētos līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai arī darīt konkrētus iesaldētos līdzekļus vai saimnieciskos resursus pieejamus, ar noteikumu, ka šādu līdzekļu vai saimniecisko resursu nodrošināšana ir vajadzīga vienīgi humanitāriem nolūkiem Moldovas Republikā.

3. pants

1. Padome, rīkojoties vienprātīgi pēc priekšlikuma, kas saņemts no kādas dalībvalsts vai Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis"), nolemj izveidot un grozīt pielikumā iekļauto sarakstu.

2. Padome 1. punktā minēto lēmumu, tostarp sarakstā iekļaušanas pamatojumu, paziņo attiecīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai, vienībai vai struktūrai vai nu tieši, ja ir zināma tās adrese, vai publicējot paziņojumu, dodot šādai personai, vienībai vai struktūrai iespēju iesniegt savus apsvērumus.

3. Ja ir iesniegti apsvērumi vai jauni būtiski pierādījumi, Padome pārskata 1. punktā minēto lēmumu un par to informē attiecīgo personu, vienību vai struktūru.

4. pants

1. Pielikumā norāda 1. un 2. pantā minēto fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru sarakstā iekļaušanas pamatojumu.

2. Pielikums satur informāciju, kas nepieciešama, lai identificētu attiecīgās fiziskās vai juridiskās personas, vienības vai struktūras, ja tāda ir pieejama. Attiecībā uz fiziskajām personām šāda informācija var ietvert: vārdus, uzvārdus un pieņemtos vārdus; dzimšanas datumu un vietu; valstspiederību; pases un personas apliecības numurus; dzimumu; adresi, ja tā ir zināma, un amatu vai profesiju. Attiecībā uz juridiskām personām, vienībām un struktūrām šāda informācija var ietvert: nosaukumus; reģistrācijas vietu un datumu; reģistrācijas numuru un uzņēmējdarbības vietu.

5. pants

1. Lai veiktu šajā lēmumā paredzētos uzdevumus, Padome un Augstais pārstāvis var apstrādāt personas datus, jo īpaši:

a) kas attiecas uz Padomi – lai sagatavotu un veiktu grozījumus pielikumā;

b) kas attiecas uz Augsto pārstāvi – lai sagatavotu grozījumus pielikumā.

2. Vajadzības gadījumā Padome un Augstais pārstāvis var apstrādāt attiecīgus datus par noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdarījušas sarakstā iekļautās fiziskās personas, par notiesājošiem spriedumiem vai drošības pasākumiem attiecībā uz šādām personām tikai tiktāl, ciktāl šāda apstrāde ir nepieciešama pielikuma sagatavošanai.

3. Lai nodrošinātu, ka attiecīgās fiziskās personas var izmantot tiesības, kas tām noteiktas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ([1]), šā lēmuma vajadzībām Padome un Augstais pārstāvis tiek noteikti par "pārziņiem" Regulas (ES) 2018/1725 3. panta 8. punkta nozīmē.

6. pants

Neapmierina nekādus prasījumus saistībā ar līgumu vai darījumu, kura izpildi tieši vai netieši, pilnīgi vai daļēji ir ietekmējuši pasākumi, kas noteikti saskaņā ar šo lēmumu, tostarp prasījumus par atlīdzību vai citus tamlīdzīgus prasījumus, piemēram, prasījumu par zaudējumu atlīdzināšanu vai ar galvojumu nodrošinātu prasījumu, jo īpaši prasījumu par obligācijas pagarināšanu vai samaksu, galvojumu vai atlīdzību, jo īpaši finansiālu galvojumu vai finansiālu atlīdzību, ja tos izvirza:

a) sarakstā iekļautas fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kas uzskaitītas pielikumā;

b) fiziska vai juridiska persona, vienība vai struktūra, kas darbojas ar kādas a) apakšpunktā minētas personas, vienības vai struktūras starpniecību vai tās vārdā.

7. pants

Lai šajā lēmumā izklāstīto pasākumu ietekme būtu pēc iespējas lielāka, Savienība mudina trešās valstis pieņemt šajā lēmumā paredzētajiem pasākumiem līdzīgus ierobežojošus pasākumus.

8. pants

Šo lēmumu piemēro līdz 2024. gada 29. aprīlim.

Šo lēmumu pastāvīgi pārskata. To atjauno vai atbilstīgi groza, ja Padome uzskata, ka tā mērķi nav sasniegti.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

Pārskatot ierobežojošos pasākumus, kas piemēroti, ievērojot 1. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu un 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu, Padome attiecīgi ņem vērā to, vai pret attiecīgajām personām ir uzsākta tiesvedība saistībā ar rīcību, kuras dēļ tās bija iekļautas sarakstā.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2023. gada 28. aprīlī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. ROSWALL

PIELIKUMS

Šā lēmuma 1. un 2. pantā minēto fizisko un juridisko personu, vienību un struktūru saraksts

(…)